

Juänpapilloma Raan (HPV) ku wäl ye HPV toom

Yen HPV ye kë yändä?

Juän/Köm HPV ee juän/köm kɔc lac dɔm.

Raan a lëu bë liäp/luan juän HPV tɛ gɔɔt dɛl de dɛl raan leŋ guöp juäi kaam looi kek guëc.

Kɔc juäac rëer ke leŋ kɔc ye kek röt guac aa bë juän/köm HPV dɔm piër den yic ebën.

Juän/köm HPV ee kuat raan dɔm ka cïn atëkthok alɔŋ ducëek/kuat ë raan ku alɔŋ guëc nhiër raan.

Juän/Köm HPV ee rot kual kɔc gup ka cïn kën ye nyuɔɔth raan guöp ku a ye riel ë guöp cuɔp wei.

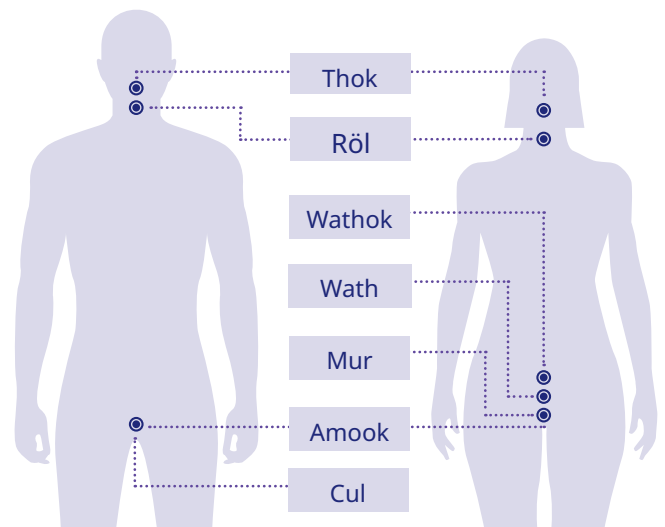
Kaam dët, na liu riel cop yen wei guöp yic, ka juän/köm HPV a bë tuenyтуeeny leŋ yiic weth/tetök.

Yin a lëu ba yök juän/köm HPV dhöl kä:

- kaam gɔɔc/jɔɔkë yin guëc
- tɛ yin rot guac/lööm kek raan tók
- tɛ cië yin ceŋ kaam bär yic ka cïn raan ci wek röt guac.

Wäl ye HPV toom/wum bë tiit guöp kākä:

- wëeth/tetök adhiëeth ë wathok wan 90%
- wëeth/tetök kök ye HPV yam, cëmën wenh/tetök amook, wenh/tetök cul, wenh/tetök wath, wenh/tetök mur ku wenh/tetök röl
- akuök/anet raan thar.

Yen path kek wäl ye HPV toom/wum?

Wäl ye HPV toom/wum apath kek kuat raan cë run ka 9 yet 25 dööt ku a cën baai Australia.

Wäl ye HPV toom/wum apath aya kek kɔc dhie ye yök ke bë tuenyтуeeny thiäak kek juän HPV lac dɔm, cëmën kɔc leŋ gup tuany HIV, kɔc la gup tuenyтуeeny ku röör röt guac kek röör.

Na yen wäl ye HPV toom/wum ye kɔc toom yeen abac?

Wäl ye HPV toom a ye kɔc leŋ ruön 12 yet 25 toom/wum abac dhël wëëu ë Lon Tuöm Baai.

Na cɔkalɔn ye kɔc toom/wum wäl ye HPV toom abac, ka wëëu ë kaamamat aa lëu bë ke cɔɔl. Thiëc raandun aguir kɔc toom/wum akeunhom. Na yin ye raan nɔwëën cë ruön 25 waan, wälä kan Medikëër a liu tën yiin, ka tekda bë yï cɔɔl wëëu toom/wum yin wäl ye HPV toom/wum.

Ye tëno bi ya toom/wum thïn wäl ye HPV toom/wum?

Mith ë Australia leŋ ruön 12 yet 13 aa ye toom/wum wäl ye HPV toom/wum panpiöc ku aa ye toom thïn abac dhël lon looi majilith akeunhom.

Aya, a lëu bë yï toom/wum wäl ye HPV toom/wum panakim akeunhom, pan aguir kɔc toom/wum akeunhom ku dukäänwal yïic.

Na yen ye kɔc toom/wum wäl arak dă?

Kɔc juăc aa ye tuöm tók gua lëu tē toom/wum keek wäl ye HPV toom. Kɔc cïn gup riel aa lëu bë keek toom/wum arak diäk, ku aa bë toom pëy ka dhëtem yïic.

Na yen nō bë rot looi tē kēc ɣeen toom/wum wäl ye HPV toom?

Tē kēc yiin wälä tē kēc manh du toom/wum wäl, ka lëu bë yï lac toom/wum abac tēn raan

kēc ruön 25 waan dhël lon tuöm ye majilith akeunhom looi, dhël akim akeunhhom wälä dukäänwal.

Na ɣeen ba njic kadă lon cï ɣeen toom/wum theer wäl ye HPV toom?

Wal ye HPV toom/wum aa ye gät piny Athör ë Tuöm Baai Australia (AIR) yic. Yin leŋ riel bi yin tuöm cï yin kan toom theer yök kan duun Medikëër kôu lōkayukar tē nɔwëny yin app MyGov wälä tē thiëc yin akiem du wälä aguir kɔc toom/wum akeunhom bë wïc tën yin.

Yiin apath ba ya rëer ka yï loi Cëeth ë Wathok, cɔkalɔn cï yï toom/wum wäl ye HPV toom

Tuöm cï raan toom wäl ye HPV toom a ce kuat tuenytueny ye HPV yam leŋ yic wenh wathok gël wei ebën.

Cëeth ë Wathok a ye looi bë juän HPV wïc raan guöp ku cëeth kën a lëu bi kɔc wën rëer ke bi wenh wathok dɔm lac yök.

Yiin apath ba Cëeth ë Wathok ya looi kuat tē cï run ka dhiëc tuööm tē ye yin raan tōu kalä:

- tik wälä raan leŋ wathok
- leŋ ruön 25 yet 74, ku
- ku a leŋ **raan** cë kan guëc ke yeen ku ye kuat raan cïn atëkthok alɔŋ ducëëk.

Na wïc lëk kök ka yin nem:
www.cancervic.org.au/cervical

Na yin leŋ kē wïc ba thiëc alɔŋ wäl ye HPV toom/wum, ka yï jam kek akiem du wälä jaam kek kɔc kɔc toom/wum akeunhom rin bik yiin lëk wël kök.

Na wïc ba kuen wël kök alɔŋ juän/köm HPV ku wäl ye HPV toom/wum ka yï nem hpvaccine.org.au